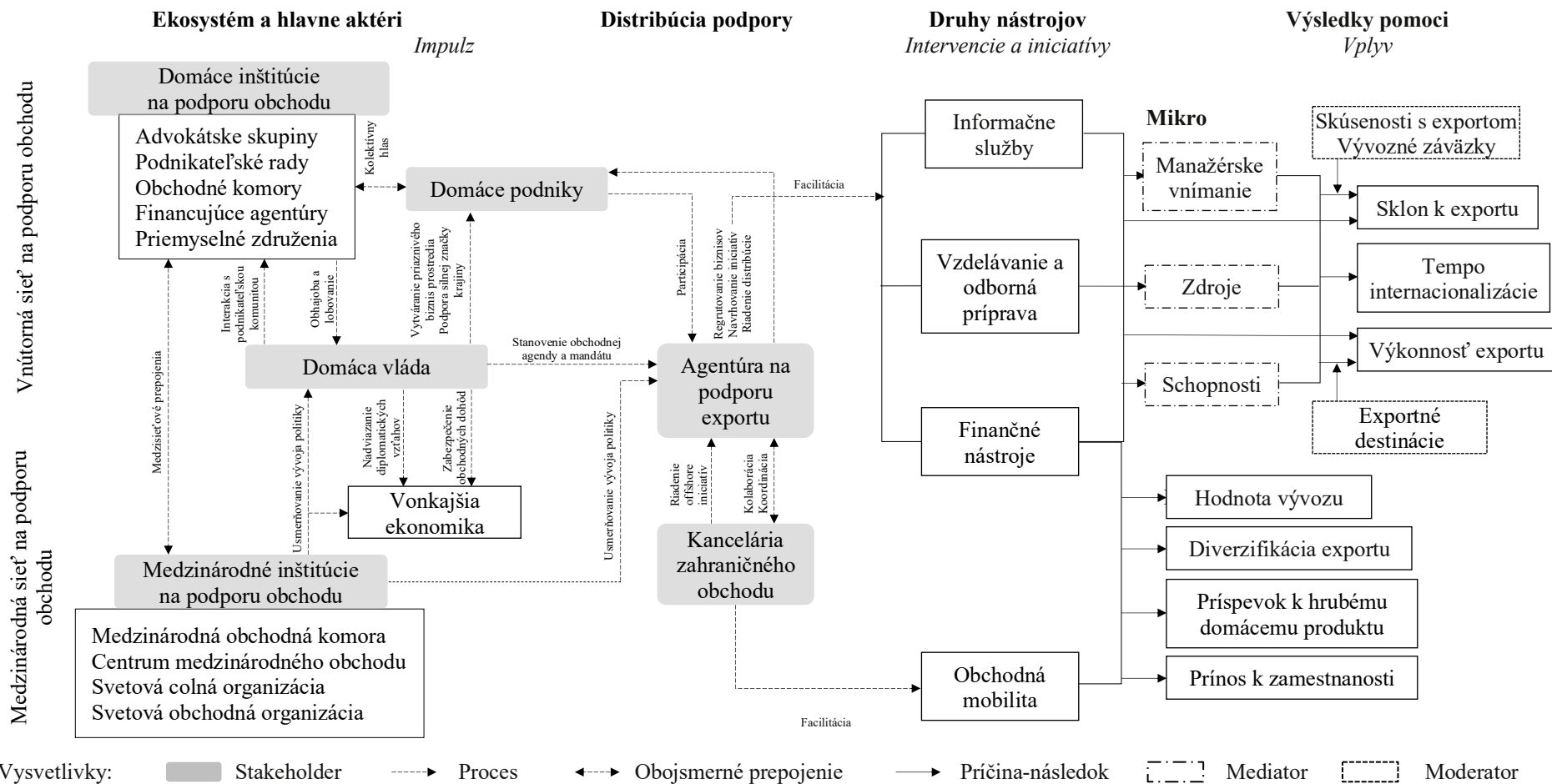

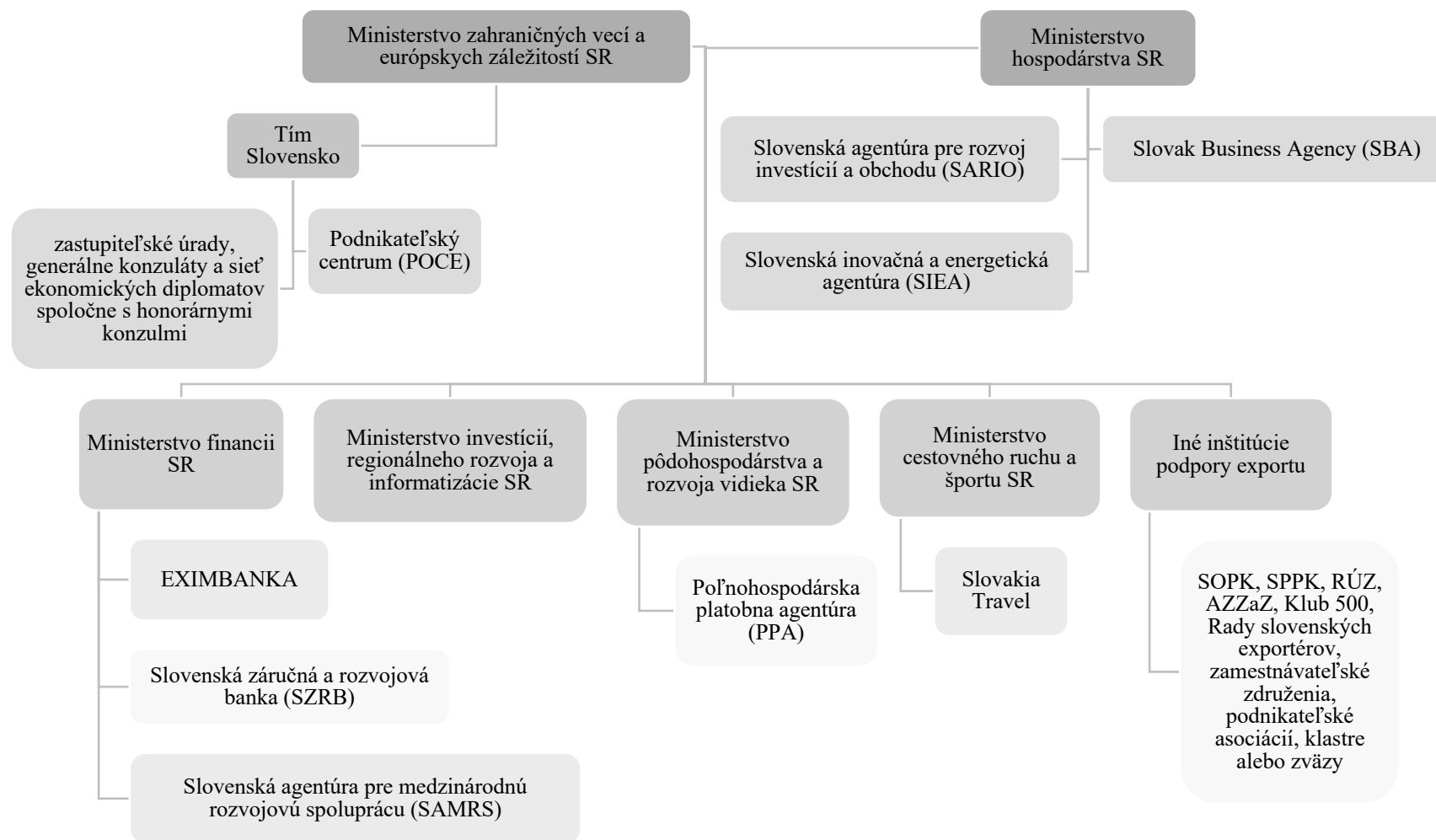
Príloha č. 1 Systém podpory vývozu

Zdroje: Spracované podľa [35].

³⁵ KAHIYA, E.T. A problematization review of export assistance: Debates and future directions. In *International Business Review* [online]. 2024, roč. 33, č. 1, 32 s. [cit.2024-03-04]. ISSN 0969-5931. Dostupné na: <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2023.102202>

Príloha č. 2 Organizačná štruktúra podpory exportu v SR

Zdroje: Vlastne spracovanie, 2024.

Príloha č. 3 Hlavné nástroje na podporu exportu podľa Konceptii VEVaED 2022-2030

Medzivládne a rezortné zmiešané komisie pre hospodársku spoluprácu	Pracovné skupiny, v rámci ktorých sa na expertnej úrovni posudzujú vybrané otázky z oblastí prioritného záujmu spolupráce medzi SR a príslušnou krajinou s zapojením biznisu.
Podnikateľské misie	Podujatia, na ktorých slovenskí podnikatelia môžu nadviazať osobný kontakt a rozvíjať spoluprácu s podnikateľmi zo zahraničia.
Prezentácia na veľtrhoch a výstavách formou národných stánkov	Národné stánky vytvárajú priestor na prezentáciu slovenských MSP a propagáciu slovenských riešení a produktov z primárnych odvetví slovenského hospodárstva.
Podpora internacionalizácie malých stredných podnikov	Národný projekt pokrývajúci širokú paletu ponúk: bezplatné prezentačné, kooperačné a poradenské služby, účasť na propagačných podujatiach v zahraničí a iné.
Systémové vzdelávanie exportérov	Exportná akadémia zabezpečuje školiace, poradenské, tréningové aktivity v oblasti ZO realizáciou seminárov s cieľom zvýšiť úroveň znalostí techník a praktík slovenských MSP.
Projekty ekonomickej diplomacie	Organizácia podujatí pre slovenské podniky formou podnikateľských misií, prezentačných podujatí, veľtrhov a výstav.
Slovenská kooperačná burza	Je to podujatie na hľadanie partnerov pre slovenské a zahraničné podnikateľské subjekty prostredníctvom prezentácie firiem, okrúhle stoly, panelové diskusie a konferencie za účasti expertov.
Exportné fórum	Priestor pre výmenu názorov o budúcom nastavení, prioritách a nástrojoch exportnej politiky SR, ktorý môžu zúčastniť všetci aktéri.
Inovačné dni	Prezentácie úspešných inovatívnych slovenských firiem zahraničným veľvyslancom akreditovaným pre Slovensko s cieľom pomoci technologicky zaujímavým firmám a ich internacionalizácie.
Z regiónov do sveta	Podujatie pozostáva z odborného okrúhleho s cieľom poznať plány a problémy podnikateľov v medzinárodnej spolupráci.
Produkty EXIMBANKY	Úverové poistenie, financovanie a záruky.
Teritoriálne semináre, Konzultačné dni	Zamerané na predstavenie konkrétneho zahraničného teritória pre exportérov, ktorí majú záujem na daný trh vyvíjať obchodné aktivity.
Integrované informačné systémy na podporu exportu	Využitia moderných informačných technológií a patričnej informačnej bázy, združujúcej informácie o rôznych formách podpory pre exportérov, o aktuálnych príležitostiach, údaje o aktivitách slovenských firiem v zahraničí, kontaktoch a riešení obchodných a investičných dopytov.

Zdroje: Spracované podľa [36].

³⁶ *Konceptia vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na obdobie 2022-2030* [elektronický zdroj]. 2021, 21 s. [cit.2024-04-05]. Dostupné na: <https://www.economy.gov.sk/uploads/files/LMovpfgU.pdf>

Príloha č. 4 Nástroje inštitucionálnej podpory exportu v SR podľa aktérov

PORADENSTVO

<i>Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR</i>	<p>Ekonomická informácia o teritóriu</p> <p>Informácie o podmienkach exportu do tretích krajín mimo EÚ pre jednotlivé komodity</p> <p>Marketingová stratégia a ekonomické informácie o krajine záujmu</p> <p>Informácie o relevantných medzinárodných veľtrhoch v krajine záujmu</p> <p>Preverenie spoľahlivosti obchodného partnera v teritóriu (prostredníctvom ekonomických diplomatov)</p> <p>Riešenie obchodných sporov - odporúčenie právnických kancelárii.</p>
<i>Ministerstvo hospodárstva SR</i>	<p>Poskytuje informácie k Spoločnej obchodnej politike EÚ (+ tretie krajiny)</p> <p>Poskytuje informácie z problematiky Svetovej obchodnej organizácie (WTO)</p> <p>Poskytovanie informácií k OECD</p> <p>Poskytovanie informácií o výsledkoch zahraničného obchodu na mesačnej a ročnej baze</p> <p>Poskytovanie informácií k obchodným opatreniam – dovozné/vývozné obmedzenia</p> <p>Poradenstvo pri príprave exportných operácií, organizovanie seminárov, vzdelávanie exportérov</p>
<i>Slovak Business Agency (SBA)</i>	<p>Odborné konzultácie a poradenstvo v rámci zahraničnej expanzie MSP</p>
<i>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</i>	<p>Spolupráca s podnikateľskými subjektami pri tvorbe informačných a propagačných aktivít a programov</p> <p>Informácie o vývoze a možnostiach jeho podpory</p> <p>Podpora účasti slovenských výrobcov na zahraničných veľtrhoch a výstavách</p> <p>Informácie o možnostiach získania statnej pomoci v oblasti účasti spracovateľov na výstavách</p> <p>Konzultácie o Spoločnej obchodnej politike EÚ, z problematiky Svetovej obchodnej organizácie (WTO), colnej politiky, colných režimov a prístupu na trh</p>
<i>Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)</i>	<p>Poradenstvo pre medzinárodný obchod: colno-certifikačné poradenstvo, vrátane vypracovania expertíznych stanovísk o nepreferenčnom pôvode tovaru, dodacie podmienky INCOTERMS, využívanie karnetov ATA, všeobecný preferenčný systém; ďalej ochranu spotrebiteľa, európske technické predpisy a posudzovanie zhody výrobkov pri uvádzaní na jednotný trh EU(27), informácie o prístupe na trh tretích krajín (tarifné a netarifné prekážky obchodu)</p> <p>Poradenstvo v oblasti vydávania certifikátov pre elektronický podpis a zaručený elektronický podpis, mandátny certifikát Poradenstvo v oblasti duševného vlastníctva (priemyselné a autorské práva)</p> <p>Vymáhateľnosť plnenia zo zmlúv s alternatívnou možnosťou riešenia sporov rozhodcovským konaním, resp. pred civilným sudom</p> <p>Poradenstvo v rámci projektu Enterprise Europe Network (EEN):</p>

	<p>Vyhľadavanie kontaktov v oblasti inovačných a nových technológií, know-how, vedy a výskumu</p> <p>Vytváranie partnerstiev podnikateľov s využitím dostupných databáz a prostredníctvom osobných kontaktov na medzinárodnej úrovni</p> <p>Pomoc členom pri riešení ich konkrétnych problémov pri obchodnej činnosti s partnermi z EÚ (reklamácie, platby, atď.) a využívanie kontaktov partnerských obchodných a priemyselných komôr v zahraničí</p>
<i>Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)</i>	<p>Teritoriálne informácie - relevantné informácie o možnostiach vstupu alebo uplatnenia sa na zahraničných trhoch</p> <p>Sektorové prehľady o slovenskom podnikateľskom prostredí, individuálne poradenstvo potenciálnym investorom</p>
<i>Exportno-importná banka SR (EXIMBANKA)</i>	<p>Poskytuje poradenstvo pre malé a stredné podniky, ako aj veľké exportné spoločnosti podľa ich individuálnych potrieb</p> <p>Osobitne pristupuje k spoločnostiam s potenciálom presadiť sa na zahraničných trhoch, ktoré nemajú dostatočné skúsenosti vo finančnej a obchodnej oblasti alebo teritoriálne poznatky</p> <p>Posudzuje mieru rizika vývozného kontraktu exportéra a odporúča optimálnej štruktúry financovania, resp. poistenia jeho exportných aktivít</p>
VYHĽADÁVANIE EKONOMICKÝCH PRÍLEŽITOSTÍ	
<i>Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR</i>	<p>Vyhľadanie vhodných kooperačných partnerov, importérov, obchodníkov prostredníctvom ekonomických diplomatov</p> <p>Sprostredkovanie investovania zo Slovenska do zahraničia, a naopak</p> <p>Ponuka voľných výrobných priestorov firmy pre zahraničného partnera</p> <p>Nástroje EÚ na podporu ekonomickej spolupráce (programy Twinning a TAIEX)</p> <p>Medzinárodná spolupráca vo vede, výskume, inováciách</p>
<i>Slovak Business Agency (SBA)</i>	<p>Vyhľadavanie obchodných, technologických a výskumno-vývojových partnerov prostredníctvom databázy Európskej komisie</p>
<i>Exportno-importná banka SR (EXIMBANKA)</i>	<p>Vyhľadavanie obchodných príležitostí podľa špecifických potrieb každej firmy v špecializovanej databáze pripravovaných a otvorených tendrov medzinárodných finančných inštitúcií</p>
<i>Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)</i>	<p>Identifikácia/vyhľadanie potenciálnych obchodných partnerov a ponúk a pomoc pri nadviazaní prvotného kontaktu</p> <p>Kooperačné podujatia na podporu spolupráce slovenských firiem so zahraničnými partnermi</p> <p>Kooperačné podujatia v rámci Národného programu „Podpora internacionalizácie MSP“</p> <p>Rozvoj dodávateľských reťazcov a riešenie sourcingových dopytov v rámci Národného projektu „Podpora internacionalizácie MSP“</p> <p>Služby pre nových a etablovaných investorov - individuálne poradenstvo</p> <p>Investičná pomoc a iné druhy verejnej podpory - regionálna investičná pomoc, superodpočet na výskum a vývoj, eurofondy</p> <p>Inovačný (Industry 4.0) sourcing - prepájanie lokálnych technologických spoločností, pôsobiacich predovšetkým v sektore Priemyslu 4.0 s prevádzkami výrobných či iných podnikov, ktoré plánujú zavádzať nové inovatívne riešenia s cieľom zefektívniť a optimalizovať svoje procesy</p>

	<p>Diverzifikačné aktivity SARIO na podporu diverzifikácie slovenskej ekonomiky smerom k vysokotechnologickým oblastiam s významným potenciálom rastu</p> <p>Podpora projektov s vyššou pridanou hodnotou s prvkami podnikového výskum a vývoja</p> <p>Prepájanie firiem s univerzitami v rámci projektu „Prax pre univerzity, riešenia pre firmy“</p> <p>Spravenie a aktualizácia Databázu voľných nehnuteľností</p>
<i>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR</i>	<p>Pomoc pri hľadaní nových odbytových miest a trhov pre slovenské produkty prostredníctvom online databázy Bestslovakfood</p> <p>Kontaktovanie partnerov na podujatiach podporovaných MPRV SR – veľtrhy, výstavy, podnikateľské misie, národné expozície</p>
<i>Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)</i>	<p>Ponúka možnosť kontaktovať potenciálneho zahraničného obchodného partnera na organizovaných podnikateľských misiách, účasť na výstavách a veľtrhoch, obchodných fórach, kooperačných podujatiach a B2B rokovaniach</p> <p>Vyhľadáva adresy zahraničných firiem</p> <p>Uverejňuje obchodné ponuky na webovej stránke SOPK Vyhľadáva potenciálnych zahraničných obchodných partnerov v rámci projektu EEN.</p>
VEĽTRHY A VÝSTAVY, PODNIKATEĽSKÉ MISIE, ODBORNÉ SEMINÁRE	
<i>Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR</i>	<p>Výber vhodných veľtrhov a výstav v zahraničí pre účasť slovenských firiem, poradenská a organizačná podpora pri účasti na nich</p> <p>Spolupráca pri organizovaní podnikateľských misií a zmiešaných komisií ekonomického zamerania v spolupráci s SOPK, SARIO a relevantnými ministerstvami</p> <p>Organizovanie odborných seminárov pre exportérov v spolupráci s SOPK, SARIO, s profesijnými a záujmovými organizáciami a zväzmi</p>
<i>Ministerstvo hospodárstva SR</i>	<p>Realizácia a organizovanie oficiálnych prezentácií SR na veľtrhoch a výstavách</p> <p>Organizovanie medzivládnych, medzirezortných a konzultačných komisií v spolupráci s relevantnými štátnymi orgánmi a agentúrami (SARIO) s cieľom podporiť bilaterálnu spoluprácu na úrovni štátnych orgánov v obchodnej a hospodárskej oblasti</p> <p>Koordinácia zahraničných pracovných ciest najvyšších predstaviteľov štátu a hospodárskych rezortov v spolupráci so SARIO a MZVEZ SR. Cieľom je zvýšenie miery koordinácie prípravy zahraničných pracovných ciest predstaviteľov štátu s podnikateľskou sférou. Zároveň je cieľom zvýšenie miery povedomia podnikateľskej verejnosti o možnostiach účasti v podnikateľských misiách sprevádzajúcich ZPC predstaviteľov štátu</p>
<i>Slovak Business Agency (SBA)</i>	<p>Účasť na medzinárodných odborných podujatiach Startup Sharks</p> <p>Kooperačné podujatia a podnikateľské misie EEN</p>
<i>Exportno-importná banka SR (EXIMBANKA)</i>	<p>Príprava špecializovaných seminárov v spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami, kde môžu slovenské firmy získať aktuálne informácie o príležitostiach vo vybranom teritóriu a o možnostiach podpory ich projektov zo strany medzinárodných finančných inštitúcií</p>

*Ministerstvo
pôdohospodárstva a rozvoja
vidieka SR*

Schválenie Kalendára veľtrhov a výstav, v ktorom sú pre aktuálny rok stanovené domáce, regionálne a zahraničné výstavy a veľtrhy, ktoré budú podporené pre oprávnených žiadateľov z prostriedkov štátnej pomoci MPRV SR určenej na tento účel - dotácie sa poskytujú formou štátnej pomoci alebo minimálnej pomoci prostredníctvom PPA

Národné expozície, prezentačné dni, podnikateľské misie, účasť v medzivládnych a zmiešaných komisiách ekonomického zamerania

Poradenská a organizačná podpora pri účasti na veľtrhoch, výstavách, podnikateľských misiách

Vydáva každoročne Katalóg veľtrhov a výstav v SR

Organizuje:

- Podnikateľské misie do zahraničia a prijíma podnikateľské misie zo zahraničia
- Účasť našich vystavovateľov a/alebo odborných návštevníkov na výstavách a veľtrhoch v zahraničí Obchodné fóra, kooperačné burzy a B2B rokovania so zahraničnými podnikateľskými subjektami a to naživo alebo vo virtuálnom priestore
- Školenia a semináre na tému pôvodu tovaru, jeho osvedčovania vrátane elektronického vydávania osvedčení, ďalších certifikačných služieb SOPK, karnetov ATA, netarifných prekážok obchodu a súvisiacich tém
- Konzultačné dni o ekonomickej diplomacii v praxi so zameraním na konkrétne záujmové krajiny v spolupráci s MZVEZ SR
- Odborné semináre o podnikaní v záujmových krajinách s veľvyslanectvom danej krajiny v SR a medzinárodné semináre s Európskym združením obchodných komôr Eurochambres

*Slovenská obchodná a
priemyselná komora (SOPK)*

Prezentácia slovenských firiem na slovenských a zahraničných veľtrhoch a výstavách

Podnikateľské misie

Semináre a webináre sektorovo alebo teritoriálne zamerané, podporujú exportný potenciál slovenských spoločností vrátane predstavenia konkrétnych krajín a nových príležitostí pre obchod a finančných nástrojov na rozvinutie exportného potenciálu

Exportná akadémia

*Slovenská agentúra pre rozvoj
investícií a obchodu (SARIO)*

FINANCOVANIE, ZÁRUKY, POISTENIE

Slovak Business Agency (SBA)

Mikropôžičkový program - v rozpätí od 2 500 do 50 000 EUR

Predexportné financovanie – pokrytie výrobných nákladov produkcie určenej na vývoz

Financovanie nákupu technológií a súvisiacej infraštruktúry – rozšírenie a skvalitnenie výrobných kapacít

Financovanie vývozných odberateľských úverov – financovanie pre zahraničných odberateľov v krajinách s vyšším rizikom a ťažko dostupnými zdrojmi na miestnom trhu

Financovanie investícií v zahraničí – úvery na založenie dcérskej firmy alebo spoločného podniku s lokálnym partnerom v zahraničí, nákup alebo rozšírenie existujúcej prevádzky v zahraničí

Bankové záruky

Poistenie vývozných pohľadávok – poistenie komerčných a politických rizík

*Exportno-importná banka SR
(EXIMBANKA)*

Poistenie exportných úverov – poistenie úverov financovaných komerčnými bankami pre zahraničných odberateľov v krajinách s vyšším rizikom a ťažko dostupnými zdrojmi na miestnom trhu
Poistenie investícií v zahraničí a úverov na financovanie investícií v zahraničí
Poistenie výrobného rizika – poistenie pre prípad odstúpenia od kontraktu zahraničným kupujúcim
Financovanie a poistenie zvýhodnených vývozných úverov – zvýhodnené financovanie pre verejných kupujúcich v oprávnených rozvojových krajinách
Delegované využívanie rozvojových prostriedkov EÚ – prostriedky z fondov InvestEU a EFSD+
Agenda PSLO – spájanie slovenských firiem s medzinárodnými finančnými inštitúciami

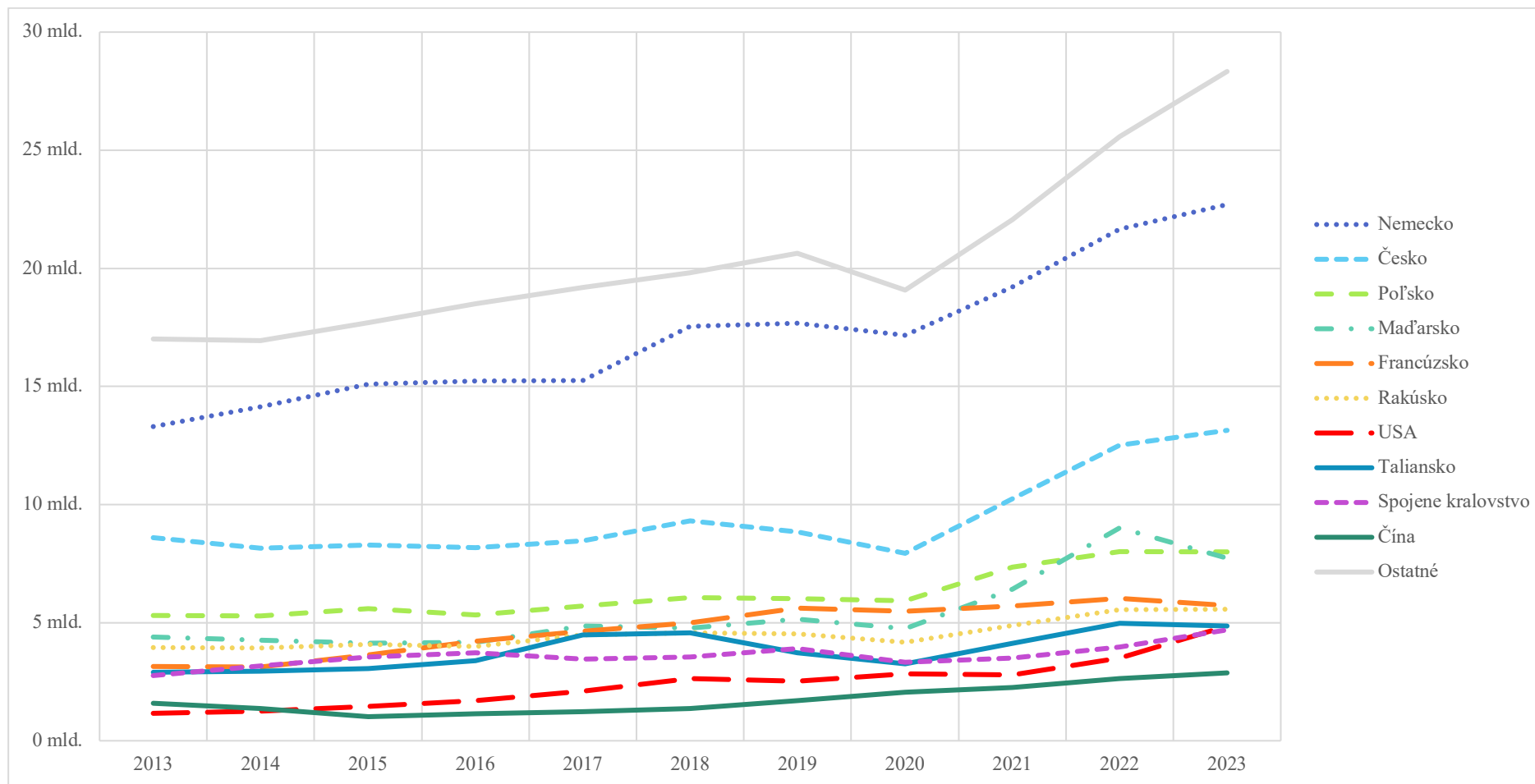
ĎALŠIE SLUŽBY

<i>Ministerstvo hospodárstva SR</i>	Poskytovanie informácií o činnosti Rady vlády SR pre konkurencieschopnosť a produktivitu Poskytovanie informácií o implementácii Koncepcie vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie SR 2022 – 2030 Poskytovanie informácií o proexportných nástrojoch relevantných subjektov VEV Vypracovanie konceptu nástroja na podporu veľkých exportných projektov
<i>Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)</i>	Vydáva unifikované colné doklady – karnety ATA a preberá za ne záruku (vydávajúce a záručné združenie) Rieši obchodné spory medzi podnikateľskými subjektmi prostredníctvom stáleho Rozhodcovského súdu pri SOPK v Bratislave Vydáva osvedčenia o nepreferenčnom pôvode tovaru a ďalšie osvedčenia potrebné v medzinárodnom obchode Poskytuje certifikačné služby o právnych skutočnostiach dôležitých v medzinárodnom obchode medzi súkromnými spoločnosťami Osvedčuje doklady dôležité v medzinárodnom obchode viditeľnosťou, napr. obchodné faktúry, obchodné zmluvy, cenníky výrobkov a služieb, žiadosti o obchodné víza pre zastupiteľské orgány a pod.
<i>Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)</i>	Vydáva publikácie za účelom prezentácie slovenského investičného a podnikateľského prostredia na vybraných trhoch NEWSLETTER SARIO prináša informácie o slovenskom biznis prostredí, podujatiach, projektoch a ďalších aktivitách agentúry SARIO pravidelne raz za mesiac

Zdroje: Spracované podľa [37].

³⁷ MZVEZ SR. *Manuál aktérov vonkajších ekonomických vzťahov* [online]. 2023 [cit.2024-04-01]. Dostupné na: <https://www.mzv.sk/documents/10182/16760175/manual-akterov-vonkajcich-ekonomickych-vztahov.pdf/7cd22f7e-6958-4fd2-bbea-1629431f1e91>

Príloha č. 5 Teritoriálna štruktúra exportu tovarov SR, v mld. EUR

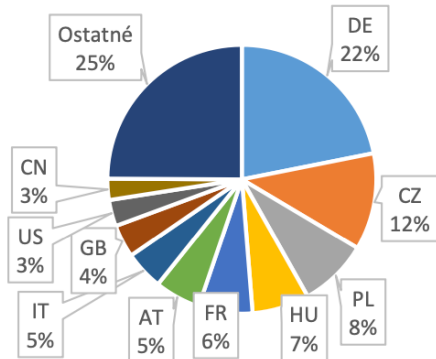

Zdroje: Spracované podľa [38].

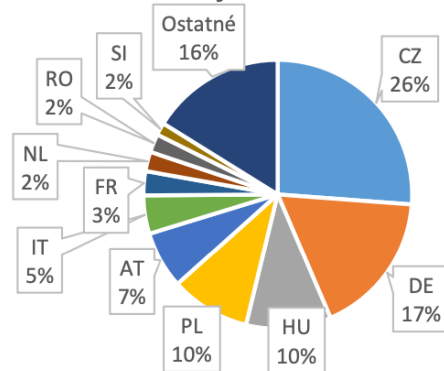
³⁸ ITC. *List of importing markets for a product exported by Slovakia* [online]. 2023. [cit.2023-12-11]. Dostupné na: https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c703%7c%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1

Príloha č. 6 Teritoriálna štruktúra exportu SR podľa subjektov v roku 2021, v %

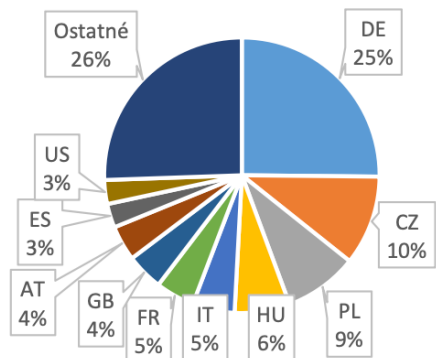
Export SR celkom
2021

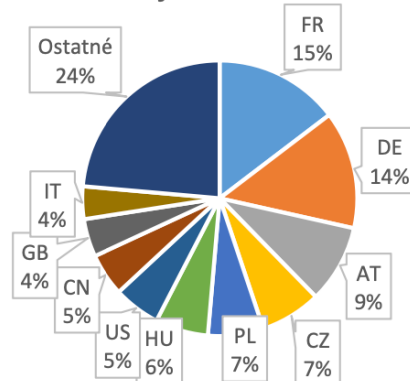
Export SR tuzemských
subjektov 2021

Export SR zahraničných
subjektov 2021

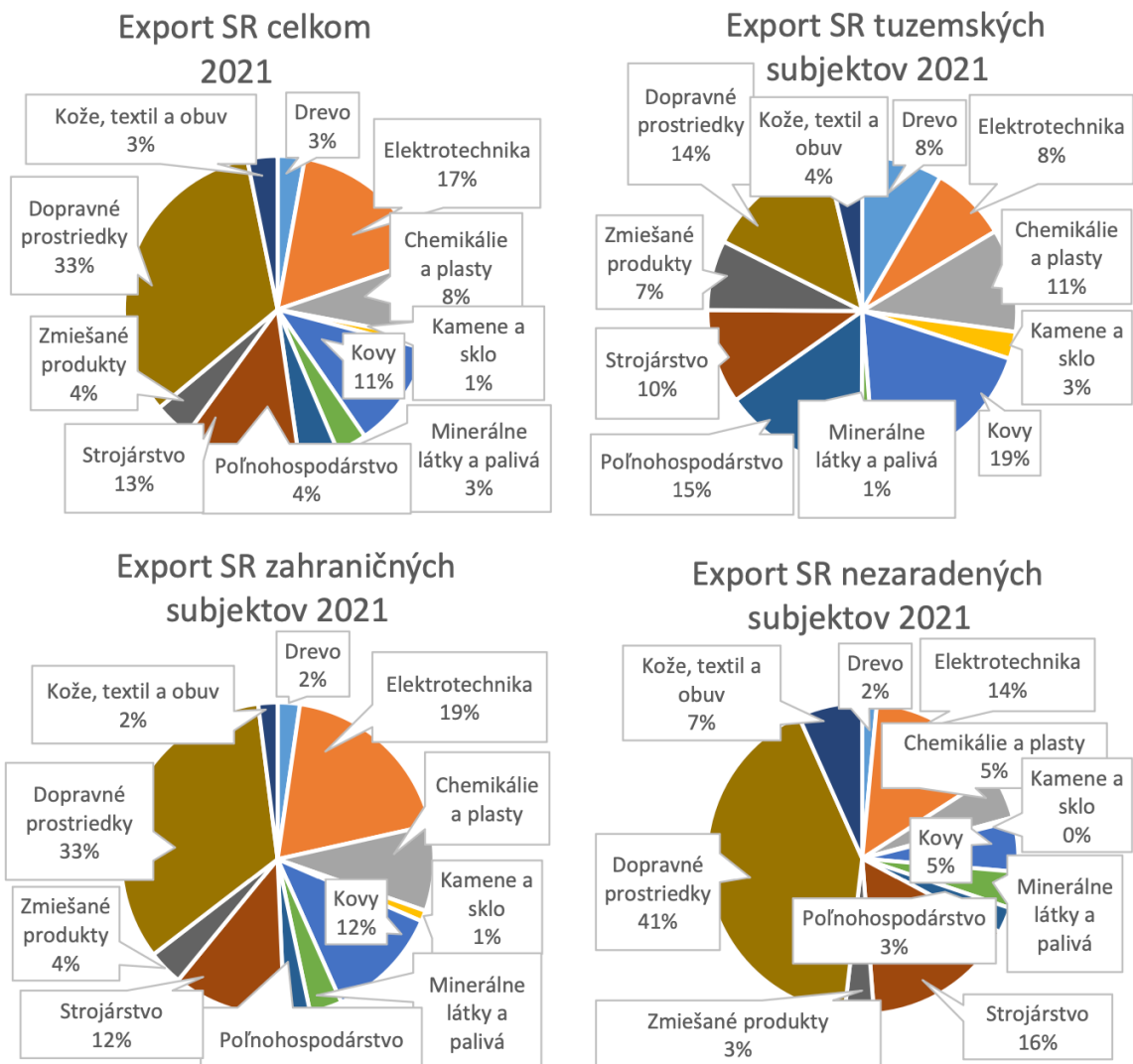
Export SR nezaradených
subjektov 2021

Zdroje: [39].

³⁹ STEINHAUSER, D. - BOROS, K. *Kam tečú slovenské exporty, pán Newton?* [elektronický zdroj]. Inštitút hospodárskych analýz MH SR, 2022, 49 s. [cit.2024-04-05]. Dostupné na: <https://www.mhsr.sk/uploads/files/WIQxVgRx.pdf?csrt=15742557813271029763>

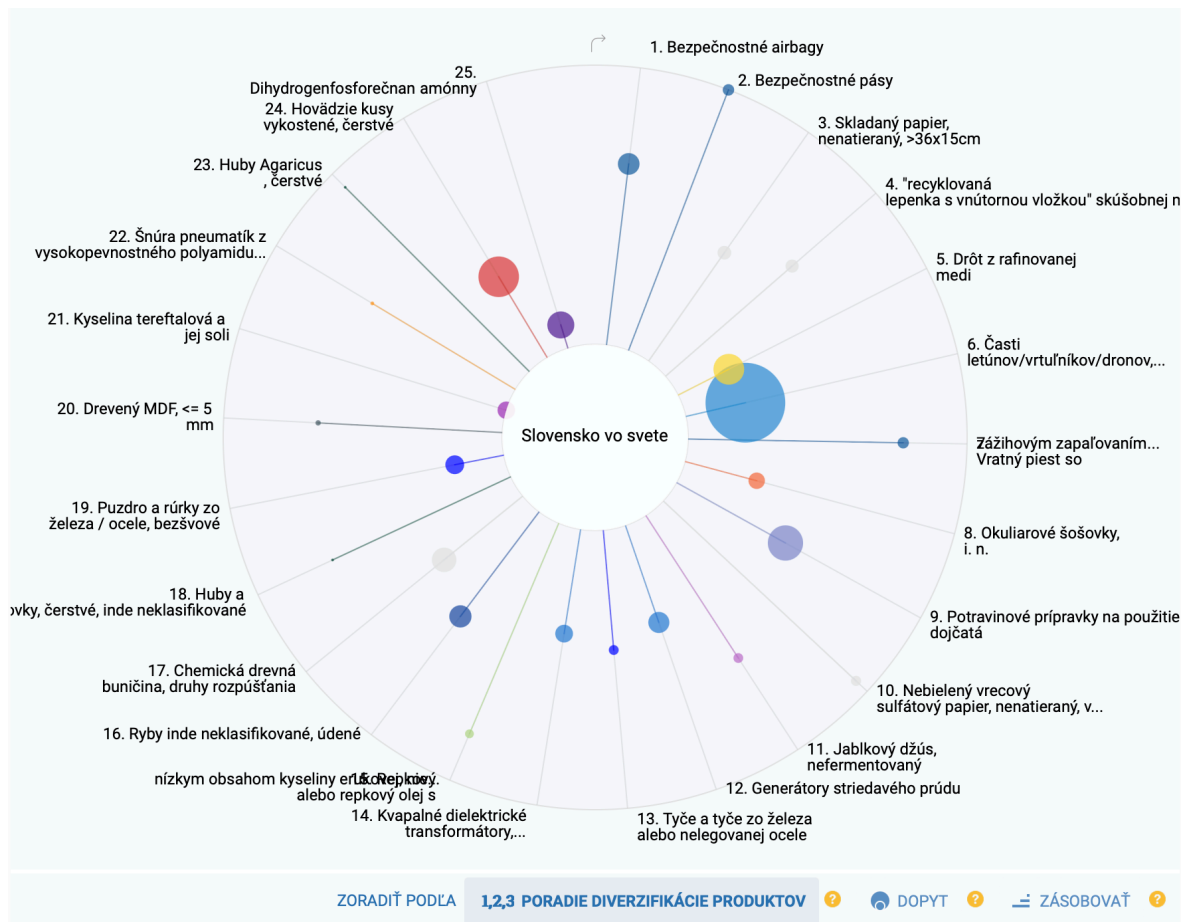
Príloha č. 7 Komoditná štruktúra exportu (HS2) SR v roku 2021 podľa agregovaných komoditných skupín, v %

Zdroje: [40].

⁴⁰ STEINHAUSER, D. - BOROS, K. *Kam tečú slovenské exporty, pán Newton?* [elektronický zdroj]. Inštitút hospodárskych analýz MH SR, 2022, 49 s. [cit.2024-04-05]. Dostupné na: <https://www.mhsr.sk/uploads/files/WIQxVgRx.pdf?csrc=15742557813271029763>

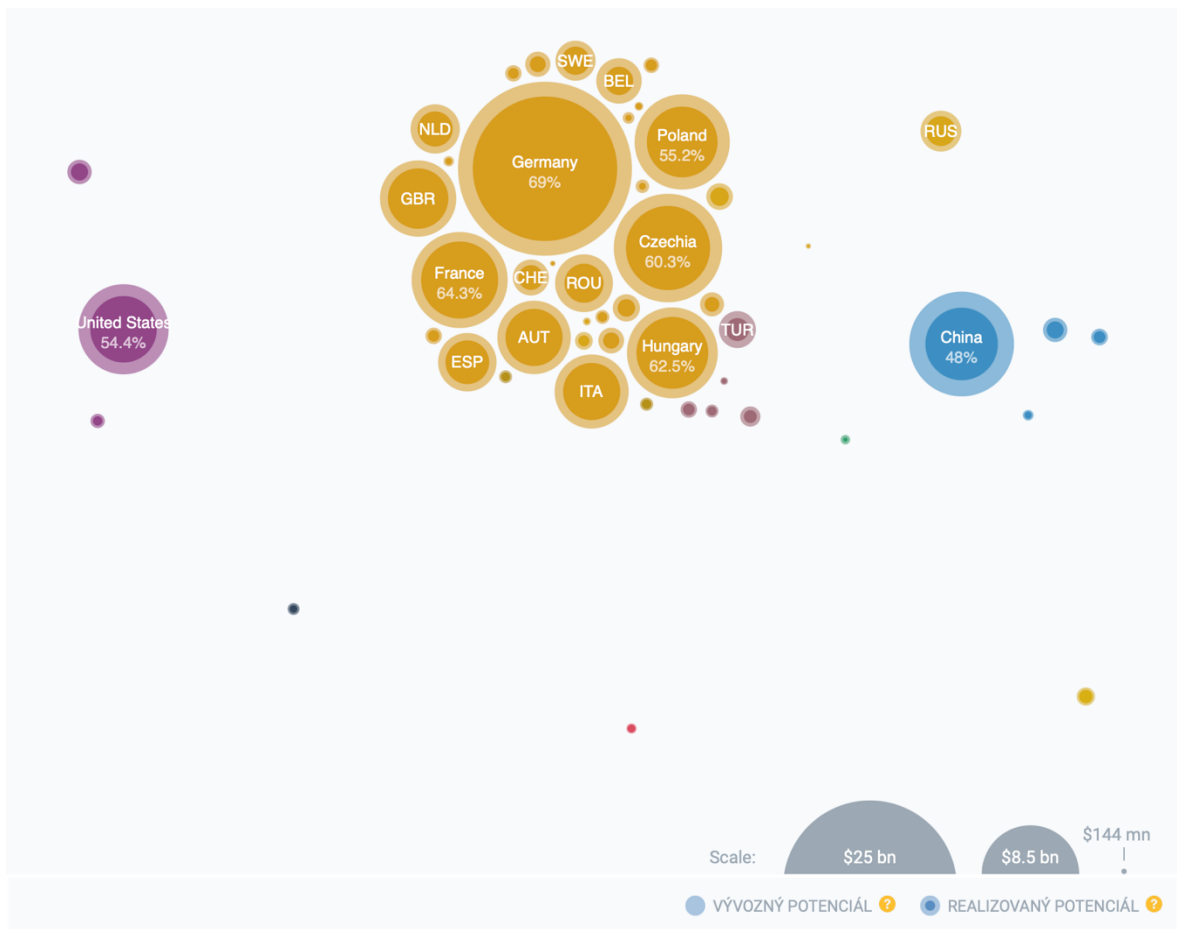
Príloha č. 8 Diverzifikácia exportu zo Slovenska

Zdroje: [41].

⁴¹ ITC. *Export Potential Map* [online]. 2024. [cit.2024-04-07]. Dostupné na: <https://exportpotential.intracen.org/en/products/diversification?fromMarker=i&exporter=703&toMarker=w&market=w&whatMarker=k>

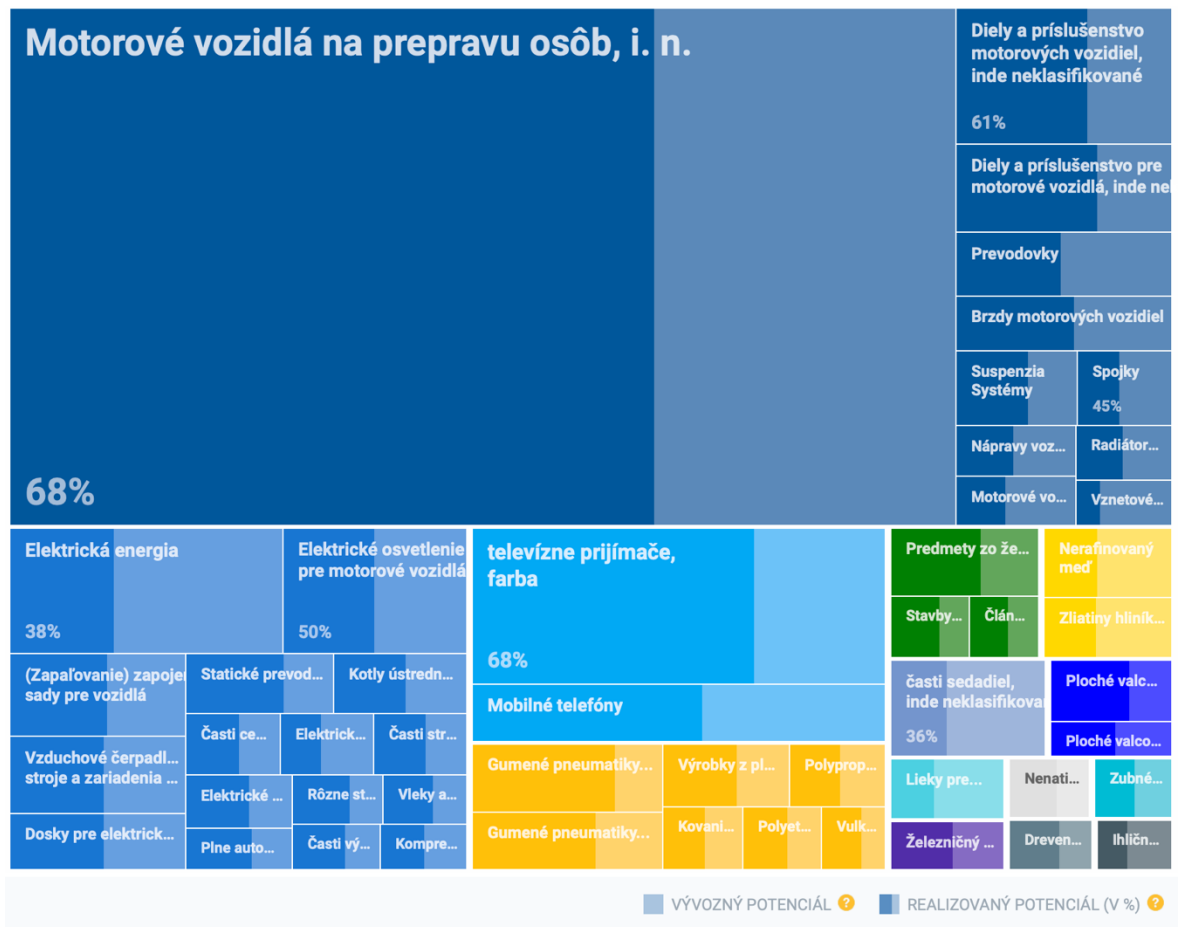
Príloha č. 9 Exportný potenciál Slovenska podľa krajín, v %

Zdroje: [42].

⁴² ITC. *Export Potential Map* [online]. 2024. [cit.2024-04-07]. Dostupné na: <https://exportpotential.intracen.org/en/markets/geo-map?fromMarker=i&exporter=703&toMarker=j&whatMarker=a&what=a>

Príloha č. 10 Exportný potenciál Slovenska podľa výrobkov, v %

Zdroje: [43].

⁴³ ITC. *Export Potential Map* [online]. 2024. [cit.2024-04-07]. Dostupné na: <https://exportpotential.intracen.org/en/products/tree-map?fromMarker=i&exporter=703&toMarker=w&market=w&whatMarker=s>

Príloha č. 11 Exportný potenciál Slovenska vylúčením elektroniky a automobilového priemyslu, v %

Zdroje: [44].

⁴⁴ ITC. *Export Potential Map* [online]. 2024. [cit.2024-04-07]. Dostupné na: <https://exportpotential.intracen.org/en/products/tree-map?fromMarker=i&exporter=703&toMarker=w&market=w&whatMarker=k>